

BYZANTINOS ΔΟΜΟΣ 14 (2004-2005)

ΑΓ. ΙΣΙΔΩΡΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
(1347-1350).
ΚΑΝΩΝ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΙΜΙΟΝ ΠΡΟΔΡΟΜΟΝ

του

Παταπίου μον. Κανσοκαλυβίτου
Βιβλιοθηκαρίου Γ. Σκήτης Κανσοκαλυβίου

Ὁ Ἅγ. Ἰσιδωρος Ἀ΄ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1347-1350)¹, πού τό ἐπώνυμό του ἦταν Βουχειρᾶς² (ἢ Βουχηρᾶς), γεννήθηκε στήν «πάλαι τε καί νῦν περιφανή ἐν πόλεσι τῷ ὄντι Θεσσαλονίκη»³, τό δεύτερο μισό τοῦ 13ου αἰ. Οἱ γονεῖς του κατάγονταν ἀπό τή Χίο καί ὁ Ἰσιδωρος ἦταν τό πρῶτο ἀπό τά ἑννέα παιδιά τους. Ὡς νέος, σπούδασε ὄλα τά ἐγκύκλια γράμματα⁴ τῆς ἐποχῆς του, σέ βαθμό ὥστε νά γίνει ἀργότερα καί διδάσκαλος ἄλλων⁵.

Ὅμως «ποθῶν τόν βίον τῆς ἀσκήσεως» ἐλκύστηκε στή μοναχική ζωή ἀπό τό μοναχό Γεράσιμο «τόν πάλαι μέν Ἀθηνῶν ὀρμώμενον, παρά δέ τῷ θαυμαστῷ Γρηγορίῳ τοῦ Σιναίου καί τῆς ἐν αὐτῷ λαμπρότητος καί θεοφανείας ἄρτι κατιόντι τότε...»⁶. Ἀργότερα ἀναχώρησε γιά «τήν τῶν μοναχῶν ἐξαιρετον χώραν, τό τῆς ἀρετῆς παντοδαπόν ἐργαστήριον, τό κατάλληλον ὑπέρ πάντα ψυχῆς τε καί σώματος

1. Ὁ Βίος τοῦ Ἅγ. Ἰσιδώρου, συντάχθηκε ἀπό τόν Ἅγ. Φιλόθεο τόν Κόκκινο, Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως. Πρωτοεκδόθηκε ἀπό τόν Ἀ. Παπαδόπουλο- Κεραμέα, «Žitija dnuh vselenskih patriarhov XIV v. «Žapiski Istoriko- filologiceskago Faculteta Imperatorskago S. Peter- burgskago Universiteta 76 (1905) 52- 149. Ἐπανεκδόθηκε μέ σχολιασμό ἀπό τόν Δημ. Τσάμη, *Φιλοθέου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Κοκκίνου, Ἀγιολογικά Ἔργα, Α. Θεσσαλονικεῖς Ἅγιοι*, [Φιλοθέου Κωνσταντινουπόλεως, Βίος καί πολιτεία καί Ἐγκώμιον τοῦ ἐν ἀγίοις πατρός ἡμῶν Ἰσιδώρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως], Κέντρο Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, Θεσ/κη 1985, σ. 329-423. Στό ἔξης: *Βίος Ἰσιδώρου*.

2. Βλ. *Τόμος Ἰουλίου τοῦ 1347*, P.G. 150, 883 D: «Ἰσιδωρον τόν ἐκ γένους ἐπονομαζόμενον Βούχειρα...».

3. *Βίος Ἰσιδώρου*, κεφ. 2, στ.1-2. Ἐπίσης, *Διαθήκη τοῦ αὐτοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κῆρ Ἰσιδώρου*, AD(1) [στό ἔξης Ἰσιδώρου, *Διαθήκη*], Wienn 1860, ἔκδ. Fr. Miklosich- J. Müller, σ.287: «Ἐμοί τύνειν Θεσσαλονίκη πατρις καί τροφός».

4. *Βίος Ἰσιδώρου*, κεφ. 6, στ. 4-9 καί 15 : «... ὡς οὐδεῖς τις τῶν κατ' αὐτόν σχεδόν ἄλλος, τῆ ἐγκύκλιον ἀσκέῖ πᾶσαν, ποιητῶν τε καί ῥητόρων ἀκροασάμενος ἱκανῶς καί γραμματικῆν εἰς ἄκρον οὕτως κατορθώσας, ὡς μηδενί τιμ τῶν κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τῶν ἐπί τούτοις πρωτείων παραχωρεῖν... καί εἰς διδάσκαλον τοῖς ἄλλοις τῶν τοιούτων ἦδη τελείν". *Βίος Ἰσιδώρου*, κεφ. 6, στ. 4-9 καί 15.

5. Γιά τό διδακτικό ἔργο τοῦ Ἰσιδώρου στή Θεσσαλονίκη βλ., Démétrius Cydonès, *Correspondance* [στό ἔξης Κυδῶνη, *Ἐπιστολή*], (Studie e Testi 186), Città del Vaticano 1956, σ. 287-288.

6. *Βίος Ἰσιδώρου*, κεφ. 15, στ. 10-15. Γιά τόν μοναχό Γεράσιμο βλ. Γόννη Δημ., *Τό συγγραφικόν ἔργον τοῦ οἰκουμηνικοῦ πατριάρχου Καλλίστου Α΄*, Ἀθήνα 1980, σ. 64. Κυδῶνη, *Ἐπιστολή*: 43 (1, σ. 77-78) καί *Τόμος Ἰουλίου τοῦ 1347*, P.G. 150, 881 D.

ένδιαίτημα τοῖς σπουδαίοις γε τῶν ἀνδρῶν, τόν ἱερόν Ἄθω ...», καθὼς ὁ ἴδιος ὁ Ἰσίδωρος ὀνομάζει τὸ Ἅγιον Ὅρος⁷. Ἐκεῖ ἐξῆσε ὑπὸ τὴν πνευματικὴ καθοδήγηση τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου.

Ἐξ αἰτίας ὁμῶς τῶν ἐπιδρομῶν πού εἶχαν ἤδη ἀρχίσει οἱ Τούρκοι νά πραγματοποιοῦν στὰ ἀθωνικά μοναῖα, πολλοὶ ἀναχωρητὲς ἀναγκάστηκαν νά καταφύγουν σέ πόλεις ἢ ὀχυρωμένα παρασῆτρια γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια. Ἀνάμεσά τους καί ὁ Ἅγ. Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης μέ τούς ὑποτακτικούς του, μετέπειτα οἰκουμενικούς πατριάρχες Ἰσίδωρο καί Κάλλιστο. Ἔτσι, γύρω στὰ 1325, ἐγκαταλείπουν τὴ σκήτη Μαγουλά, κοντὰ στὴ σκήτη Γλωσσίας, καί καταφεύγουν στὴ Θεσσαλονίκη. Μόλις περιορίστηκε ὁ κίνδυνος ἀπὸ τίς ἐπιδρομές, ὁ Ἰσίδωρος ἐπέστρεψε στὸ Ἅγιον Ὅρος καί ἔλαβε τὸ μοναχικὸ σχῆμα ἀπὸ τόν Ἅγ. Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ⁸.

Ἀργότερα, περὶ τὸ 1336, ἀναχώρησε γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη, ἀπ' ὅπου βοήθησε στὴν ἀντιμετώπιση τοῦ κινδύνου τῆς ξένης πρὸς τὴν ὀρθόδοξη παράδοση ἑτεροδοξασκαλείας τοῦ ἐκ Καλαβρίας Βαρλαάμ καί τοῦ Ἀκινδύνου. Τὸ χειμῶνα τοῦ 1341 ὁ Ἰσίδωρος, μαζί μέ τόν Γρηγόριο Παλαμᾶ καί ἄλλους «ὀμότροπους καί φίλους», ἀναχώρησαν ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπου, ὅπως εἶναι γνωστὸ, στὴ σύνοδο τῆς 10ης Ἰουνίου τοῦ 1341, δικαιώθηκε ἡ διδασκαλία τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Τόν ἴδιο χρόνο ὁ Ἰσίδωρος ἐξελέγη Μητροπολίτης Μονεμβασίας. Ὅμως ὁ Ἰσίδωρος πού ἐπρόκειτο νά χειροτονηθεῖ ἐπίσκοπος τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1342, ἀρνήθηκε νά συμμορφωθεῖ μέ τὴν ἀξίωση τοῦ Πατριάρχου Ἰωάννη τοῦ ἸΔ' τοῦ Καλέκα νά ἀποκηρύξει τόν Παλαμᾶ. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ παρέμεινε στὴν Κωνσταντινούπολη ὡς ὁ «ὑποψήφιος Μονεμβασίας»⁹. Στὶς 4 Νοεμβρίου τοῦ 1344 γιὰ λόγους πολιτικούς καί ἐπειδὴ ἀκολουθοῦσε τόν Παλαμᾶ, ὁ Ἰωάννης ἸΔ' Καλέκας, καθήρεσε τόν Ἰσίδωρο ἀπὸ ὑποψήφιο μητροπολίτη Μονεμβασίας. Ὅταν ἀργότερα, στὴ σύνοδο τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1347, ὁ Ἰωάννης ἸΔ' Καλέκας παύθηκε ἀπὸ πατριάρχης, κλήθηκε ὁ Ἰσίδωρος νά ἀναλάβει τόν οἰκουμενικὸ θρόνο (ἐκλέχτηκε πατριάρχης στὶς 17 Μαΐου τοῦ 1347).

Ἔτσι, σέ μία πολλὴ δύσκολη περίοδο, ὅπου οἱ πολιτικές καί ἐκκλησιαστικές ἐριδες βρῖσκονταν σέ ὄξυνση, ἀνέλαβε τὴν πατριαρχία ὁ Ἰσίδωρος. Μία ἀπὸ τίς πρώτες του πράξεις, ἦταν ἡ ἀποκατάσταση τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ, τόν ὁποῖο χειροτόνησε μητροπολίτη Θεσσαλονίκης. Σάν πατριάρχης ὁ Ἰσίδωρος, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τὰ ἐνοριακά δίκαια τῶν διαφόρων ἐπαρχιῶν, γιὰ τὴν τόνωση τῶν σχέσεων τῶν ἐκκλησιῶν Κωνσταντινουπόλεως καί Ρωσίας καί τὴν ἴδρυση νέων μονῶν¹⁰. Γιὰ λόγους ὑγείας, τόν Φεβρουάριο - Μάρτιο τοῦ 1350, ὁ Ἅγ. Ἰσίδωρος ἀποσύρθηκε ἀπὸ τόν πατριαρχικὸ θρόνο¹¹. Πέθανε λίγο ἀργότερα, τὴν ἄνοιξη τοῦ 1350, ἐνῶ νωρίτερα εἶχε συντάξει τὴν Διαθήκη του¹². Ἐπιγράμμα ἐγκωμιαστικὸ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγ. Ἰσιδώρου, συνέθεσε λίγο μετὰ τόν θάνατό του, ὁ συμπατριώτης του Ἁγ. Νικόλαος Καβάσιλας¹³.

7. Βίος Ἰσιδώρου, κεφ. 22, στ. 2-4.

8. Βίος Ἰσιδώρου, κεφ. 25, στ. 6-8.

9. Βίος Ἰσιδώρου, ὑποσ. 182, σ. 365.

10. Γριτσόπουλου Τάσ., Ἰσίδωρος ὁ Α', Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, «ΘΗΕ», τόμ. 6, Ἀθήνα 1965, σ. 1017-1018. Ἀνάμεσα στίς μονές ἀναφέρουμε αὐτὴν τοῦ Ἁγ. Στεφάνου Μετεώρων.

11. Βίος Ἰσιδώρου, ὑποσμη. 350, σ.418.

12. Miklosich- Müller, Acta et diplomata, I, Βιέννη 1860-1890, σ. 287 κ. ἔξ.

13. Λαούρδα Β., Νικολάου Καβάσιλα προσφώνημα καί ἐπιγράμματα εἰς Ἁγ. Δημήτριον.

Ὁ Ἅγ. Ἰσιδώρος Α΄ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, εἶναι γνωστός ἀπό τίς πηγές ὄχι τόσο γιὰ τὸ συγγραφικὸ του ἔργο, ὅσο γιὰ τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου του καὶ τὴ συμβολὴ του στὴ νίκη τῆς Ὁρθοδοξίας, μὲ τὴν ἐπιγράτση τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἅγ. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Ὡστόσο καὶ τὸ συγγραφικὸ του - καὶ ἰδιαίτερα τὸ ὑμνογραφικὸ - ἔργο δὲν εἶναι ἀμελητέο.

Ἀπὸ τὰ ὑμνογραφήματά του γνωστότεροι εἶναι οἱ δογματικοὶ καὶ τριαδικοὶ ὕμνοι μὲ ἡσυχαστικὲς θεολογικὲς ἀπηχήσεις, πού ὁ Ἰσιώδρος συνθέσσε στὰ πλαίσια μιᾶς λειτουργικῆς μεταρρυθμίσεως¹⁴. Ὁ Νικηφόρος Γρηγορᾶς ἰσχυρίζεται ὅτι οἱ νεοὶ Ἰσιδώρειοι ὕμνοι παραδόθηκαν στὸ πῦρ μὲ ἐντολὴ τοῦ αὐτοκράτορα Καντακουζηνῶ¹⁵· πληροφορία πού δύσκολα γίνεται ἀποδεκτὴ¹⁶. Ἀποσπάσματα ἀπὸ τοὺς τριαδικούς ὕμνους τοῦ Ἰσιδώρου, πού ὁ ἴδιος τὸ φθινόπωρο τοῦ 1347 «προσέταξεν» νὰ ψάλλονται δημόσια στὴ θεία λατρεία¹⁷, παραθέτουν ὁ Μανουὴλ Καλέκας¹⁸ καὶ ὁ Δημήτριος Κυδωνῆς¹⁹. Ὁ Ἅγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς μάλιστα ἔγραψε σχετικὸ Λόγο μὲ τίτλο *Λόγος διασαφῶν...* Ἔστι δὲ οὗτος ἀντιρρητικὸς πρὸς Ἀκινδύνου λόγον, ἐν ᾧ διασύρειν ἐπιχειρεῖν καὶ θεολογικόν τροπάριον Ἰσιδώρου, τοῦ παναγιωτάτου πατριάρχου.²⁰

Στὸν Ἅγ. Ἰσιώδρω ἀποδίδονται ὕμνοι Ἀκάθιστοι στὸν ἀρχιστράτηγον Μιχαὴλ, Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον²¹, Ἅγ. Νικόλαον, Τίμιον Σταυρόν, στὴν Κοίμησι τῆς Θεοτόκου, στοὺς Ἀποστόλους Πέτρο καὶ Παῦλο καὶ στοὺς Ἅγ. Πάντες²². «Τῷ

¹⁴ Ἐπετηρὴς Ἐταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν, ΚΒ΄ (1952), σ.108- 109.

14. *Βίος Ἰσιδώρου*, ὑπόσημ. 230, σ. 382.

15. Ἰωάννου Καντακουζηνῶ, *Ἱστορία* : *Ioannis Cantacuzeni Historiarum* 4, 3 (3), Bonn 1832, σ.

26. Ἐπίσης Νικηφόρος Γρηγορᾶ, *Ρωμαϊκὴ Ἱστορία* : *Nicephori Gregora, Byzantina Historia*, 16, 5 (2) Bonn 1830, σ.827-828.

16. *Βίος Ἰσιδώρου*, ὑπόσημ. 230, σ. 382.

17. Darrouzès J., *Les Regestes des actes du Patriarcat de Constantinople, Les actes des Patriarches I, Les Regestes de 1310 a 1376*, (2293), Paris 1977, σ. 239, ὅπου παρατίθεται καὶ ἡ σχετικὴ μὲ τὸ πρόσταγμα αὐτὸ βιβλιογραφία.

18. *Περὶ οὐσίας καὶ ἐνεργείας*, PG 152, 312 AB καὶ 321D -322A

19. *Κατὰ τοῦ Παλαμᾶ*, PG 154, 849B καὶ 856B.

20. Κώδ. Διονυσίου 194, φ.φ. 1-12 καὶ Διονυσίου 167, φ.φ. 98-106.

21. Ἐκτός ἀπὸ τὸν κανόνα πού δημοσιεύσαμε ἐδῶ, ὁ Ἰσιώδρος ἔχει συνθέσει καὶ ΚΑ΄ Οἶκος πρὸς τὸν ἴδιο Ἅγιο (Κοντάκιον: «Τῷ ὑπὲρ πάντας ἀληθῶς ἀγίοις μεζονα...») καὶ Ἐφύμνιον: «Χαῖρε κίρηξ τῆς χάριτος»). Στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Κυριακοῦ τῶν Καυσοκαλυβίων τὸ ἔργο παραδίδεται ἀπὸ τοὺς ἐξῆς κώδικες: 228 τοῦ IH΄ αἰ., φ.φ. 9 -16 (ΚΑ΄ Οἶκοι εἰς τὸν μεζονα ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μεζονα θεομαρτύρητον πανένδοξον Πρόδρομον καὶ βαπτιστὴν Ἰωάννην, ποίημα τοῦ αὐτοῦ Ἰσιδώρου Κωνσταντινουπόλεως), 162 τοῦ ἔτους 1894, σ.σ.81-96 (Οἶκοι Χαιρετισμοὶ εἰς τὸν Πανένδοξόν τε καὶ Τίμιον Προφήτην Πρόδρομον καὶ Βαπτιστὴν Ἰωάννην. Ποίημα Ἰσιδώρου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως) καὶ 229 τοῦ τέλους τοῦ ΙΘ΄ αἰ., φ.1 (σῶζονται μόνο οἱ δύο τελευταῖοι Οἶκοι καὶ τὸ Κοντάκιο). Ἐπίσης τὸ ἔργο παρέχεται σὲ κώδικα τοῦ ΙΗ΄ αἰ, τῆς Καλύβης τοῦ Ἅγ. Εὐσταθίου τῆς ἴδιας Σκῆτης (προσωπικὴ αὐτοψία). Σύμφωνα δὲ μὲ τὸν Κατάλογο τοῦ Εὐλ. Κουρβίλα (*Κατάλογος τῶν κωδίκων τῆς Καλύβης τῶν Ἰωασσαφαίων καὶ 10 Καλυβῶν τῆς Ἱεράς Σκῆτης Καυσοκαλυβίων*, Paris 1930, σ.135 καὶ 116) τὸ ἔργο ὑπῆρχε καὶ σὲ κώδικα τῆς Καλύβης τῆς Μεταμορφώσεως καὶ σὲ ἄλλον τῆς Καλύβης τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου. Δὲν κατάφερα νὰ ἐντοπίσω τοὺς κώδικες αὐτούς. Οἱ Οἶκοι πάντως ἐκδόθηκαν (προχειρῶς) ἀπὸ τὸν ἱερεῖα Γεώργ. Βουτέρη, Ἀθήναι 1921 καὶ πρόσφατα, σὲ μία ἐπίσης χρηστικὴ ἐκδοση ὅπου δὲν ἀναφέρεται ὁ ποιητὴς τῶν Οἶκων πατριάρχης Ἰσιδώρου, ἀπὸ τὴν Ἱ. Μονὴ Σταυροβουνίου Κύπρου, Ὑμνολόγιον χαριόσυνον, χ.τ. ἐκδ. καὶ χ. (περὶ τὸ 1995), σ.σ. 60-70.

22. Σχετικὰ μὲ ἄλλους χειρόγραφους κώδικες πού διασώζουν ὑμνογραφήματα πού ἀποδίδονται

Αλλατίω ἦτο γνωστός καί κανών εἰς τόν Ἅγ. Δημήτριον, παρά δέ Γερβέρτω καί κανόνες διηρημένοι εἰς στίχους καί ἡμιστίχους ἵνα ψάλλωνται οἱ ἕμνοι διά τακτικοῦ ρυθμοῦ καί μέτρου»²³. Στίχους τοῦ Ἰσιδώρου μελοποιεῖ ὁ Κορώνης Ξένος²⁴.

Ἔνα ἀπό τά ἀνέκδοτα ποιήματα τοῦ Ἅγ. Ἰσιδώρου εἶναι καί ὁ σήμερα πρωτοεκδιδόμενος Κανόνας πρὸς τόν Τίμιον Πρόδρομο. Ὁ κανόνας παραδίδεται ἀπό τοὺς ἐξῆς χειρόγραφους κώδικες:

- Μονῆς Μεγ. Λαύρας Ἅγ. Ὁρους (Καθολικόν) 65, ΙΗ αἰ., φ.φ. 1-8β, Κανὼν χαρμόσυνος εἰς τόν Τίμιον Πρόδρομον καί προφητῶν ὑπέρτερον καί βαπτιστὴν τοῦ Κυρίου χαριτώνυμον Ἰωάννην ἀναγινωσκόμενος τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας εἰς τὸ Ἀπόδειπνον ποίημα Ἰσιδώρου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, οὗ ἡ ἀκροστιχίς: «Χαίρε προσάδω σοὶ χαρὰς τῷ Προδρόμῳ Ἰσιδωρος»²⁵.

- Μονῆς Διονυσίου Ἅγ. Ὁρους 420, φ.φ. 312β-316. Ὁ κώδικας αὐτὸς περιέχει: Μηναῖον μηνὸς Ἰουνίου, «Ἀκολουθία Ἅγ. Διονυσίου τοῦ ἐν τῷ Ἄθῳ» καί «Ἀκολουθία εἰς τόν Τίμιον Πρόδρομον»²⁶.

- Σκήτης Κανσοκαλυβίων Ἅγ. Ὁρους 228, φ.φ. 3α-8β.

- Σκήτης Κανσοκαλυβίων Ἅγ. Ὁρους 112, σ.σ. 78-85.

- Καλύβης Ἀκαθίστου Ὑμνου Σκήτης Κανσοκαλυβίων Ἅγ. Ὁρους²⁷, ΙΗ' αἰ. «Κανὼν παρακλητικὸς εἰς τόν Τίμιον Πρόδρομον. Ποίημα Ἰσιδώρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως»²⁸.

- Κώδιξ Βιέννης Vindobonensis Theol. Gr. 187, φ.φ. 9β-14β.²⁹

Τὸ ἔργο ἐκδίδεται ἀπὸ τοὺς Κώδικες 228 καί 112³⁰ τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Κυριακοῦ τῆς Σκήτης Ἅγ. Τριάδος Κανσοκαλυβίων Ἅγ. Ὁρους. Μετὰ ἀπὸ μία σύντομη

στὸν Πατριάρχη Ἰσίδωρο βλ. Filaret, *Istoričeskij obzor pssopencev grečeskoj*, Černigov 1864, 445- 446. Ἐπίσης, Παπαδοπούλου Γεωργ., *Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς παρ' ἡμῖν Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς*, Ἐν Ἀθήναις 1890 (ἐπανέκδοσις ὑπὸ τὸν τίτλο *Ἱστορία Βυζαντινῆς Μουσικῆς*, Ἀθήνα 2001), σ.σ. 270-271, C. Emereau, «*Hymnographi Byzantini*», *Échos d' Orient* 23, Paris 1924, σ. 283- 284. H. Follieri, *Initia hymnorum ecclesiae Graecae*, 5, Citta del Vaticano 1966, σ. 273 (Studi e Testi 215), J. Meyendorff, *Introduction a l' etude de Gregoire Palamas* (Patristica Sorbonensia 3), Paris 1959, σ. 410 καί 375 καί Ἐ. Παπαηλιοπούλου-Φωτοπούλου, *Ταμείον Ἀνεκδότων Βυζαντινῶν Ἀσματικῶν Κανόνων*, Ἀθήνα 1996.

23. Παπαδοπούλου Γεωργ., *Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς παρ' ἡμῖν Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς*, Ἐν Ἀθήναις 1890 (ἐπανέκδοσις ὑπὸ τὸν τίτλο *Ἱστορία Βυζαντινῆς Μουσικῆς*, Ἀθήνα 2001), σ.σ. 270-271.

24. Γριτσόπουλου Τάσ., *Ἰσιδωρος ὁ Α΄, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως*, «ΘΗΕ», τόμ. 6, Ἀθήνα 1965, σ. 1018.

25. Λαυριώτου Σπ.-Εὐστρατιάδου Σ., *Κατάλογος τῶν κωδίκων τῆς Μεγίστης Λαύρας* (τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει), Ἐν Κανταβρυγίᾳ τῆς Νέας Ἀγγλίας, 1925 (ἐπανέκδοσις, Νέα Ὑόρκη 1969) σ.376.

26. S. Lambros, *Catalogue of the Greek manuscripts on Mount Athos*, τ.1, Amsterdam 1966, σ. 423.

27. Βλ. Εὐστρατιάδου Σωφρονίου, *Ταμείον Ἐκκλησιαστικῆς Ποιήσεως*, «Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος» 45 (1946) σ.207.

28. Βάσει τοῦ Καταλόγου τοῦ Εὐλ. Κουρίλα (*Κατάλογος τῶν κωδίκων τῆς Καλύβης τῶν Ἰωασσαφαίων καί 10 Καλυβῶν τῆς Ἱερᾶς Σκήτης Κανσοκαλυβίων*, Paris 1930, σ.116.). Πάντως ὁ κώδικας αὐτὸς τῆς ἐρειπωμένης Καλύβης τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου, δὲν βρίσκεται ἐστὶ συλλογὴ τῶν κωδίκων τῆς ποῦ σήμερα φυλάσσονται ἐστὶ βιβλιοθήκη τοῦ Κυριακοῦ τῆς Σκήτης Κανσοκαλυβίων.

29. H. HUNGER- O. KRESTEN- CHR. HANNICK, *Katalog der griechischen Handschriften der Osterreichischen Nationalbibliothek*. Teil 3/2 : Codices Theologici 101- 200, Wien 1984, σ.379.

30. Ἀριθμηση βάσει τοῦ ὑπὸ δημοσίευσή *Καταλόγου τῶν χειρογράφων κωδίκων τοῦ Κυριακοῦ τῆς Σκήτης Ἅγ. Τριάδος Κανσοκαλυβίων*, ὑπὸ Παταπίου μοναχοῦ Κανσοκαλυβίτου, βιβλιοθηκαρίου τῆς Σκήτης Κανσοκαλυβίων.

περιγραφή τῶν δύο κωδίκων, παραθέτουμε τό ἔργο.

A: Κώδ. 228, χαρτ. 0,14 X 0,21 τοῦ IH' αἰ., φ.φ.16. Στό ἐσώφυλλο ὑπάρχει ἡ σημείωση : «*Τό παρόν βιβλίον εἶναι κτήμα τῆς Καλύβης τοῦ Ἀκαθίστου Ὑμνου τῆς Θεοτόκου Σκητῆς Κανσοκαλυβίων τοῦ Ἁγ. Ὁρους Ἄθω 1912*». Περιέχει, ἐκτός ἀπό τόν δημοσιευόμενο Κανόνα (φ.φ. 3α-8β), Κανόνα παρακλητικό στόν Τίμ. Προδρόμο, ποίημα Μαξίμου τοῦ Τριβόλη καθώς ἐπίσης ΚΔ' Οἶκους στόν ἴδιο ἅγιο, ποίημα κι αὐτό Ἰσιδώρου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ κώδικας εἶναι καλλιγραφημένος. Στάχως βυρσίνη μετά σκληροῦ χάρτου.

B: Κώδ. 112, χαρτ. 0,23 X 0,165 ΙΘ' αἰ. – Κ' αἰ., σ.σ. 192. Περιέχει ἕμνογραφήματα πρὸς τιμὴν τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Συγκεκριμένα : Ὀκτώηχους κανόνες, ἔργα Ἰωάννου Εὐχαϊτῶν, Κανόνα παρακλητικό, ἔργο Μαξίμου τοῦ Τριβόλη, τόν σήμερα δημοσιευόμενο κανόνα (σ.σ. 78-85), ἕτερο κανόνα μέ ἀκροστιχίδα «*Τόν θεομαρτύρητον Προδρόμον μέλω*», ΚΔ' Οἶκους, ποίημα Ἰσιδώρου Κωνσταντινουπόλεως, Ἀκολουθία τῆς ΚΘ' Αὐγούστου καί τέλος Ἀκολουθία τῆς ΚΔ' Ἰουνίου. Γραφεῖς τοῦ κώδικα εἶναι ὁ μοναχὸς Διονύσιος Ἀγιοαρτεμίτης (ἀντιγραφή τοῦ ἔτους 1821) καί ὁ ἱερομόναχος Χαρίτων³¹ (ἀντιγραφή τοῦ ἔτους 1896). Στάχως βυρσίνη μετά σκληροῦ χάρτου.

Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας, Κανών χαρμόσυνος εις τόν Τίμιον καί Προφητῶν ἀπάντων ὑπέρτερον Προδρόμον καί

Βαπτιστῆν τοῦ Κυρίου χαριτώννυμον Ἰωάννην.

*Ποίημα Ἰσιδώρου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως οὗ ἡ ἀκροστιχίς
" Χαῖρε προσάδω σοί χαρᾶς τῷ Προδρόμῳ Ἰσιδώρῳ "³²*

Ὡδὴ α'. Ἦχος δ'. Ανοίξω τό στόμα μου

Χριστοῦ θεῖε Προδρόμε, καί Βαπτιστά χαριτώννυμε, ὁ γνοὺς πλησθεῖς χάριτος³³, Χριστόν ἐγγάστριον, ὦν ἐγγάστριος, καί χαίρων προσοκνησας, εὐχαῖς μέ χαρίτωσον, χαίροντα ἄδειν σοι.

Ἁγίοις ἐν ἅπασι, χαῖρε ὁ μεῖζων σύ³⁴ Προδρόμε, μῆκος ἀγιότητος, χαῖρε οὐράνιον, καθαρότητος, τό θεῖον χαῖρε πλάτος, δι' οὗ ἡ³⁵ γῆ σύμπασα καθαγιαζεται.

Ἰσαγγελε χαῖρέ μοι, τοῦ Γαβριήλ εὐαγγέλιον, ἐπίγειε Ἄγγελε τῆς παρουσίας

31. Παταπίου μον. Ἀγιορείτου, *Χαρίτων ὁ Πνευματικός (1896-1906). Βίος καί Ἔργα*, ἐκδ. Βρυέννιος, Θεσ/κη 2003.

32. Ἡ Ἐ. Παπαηλιοπούλου-Φωτοπούλου (*Ταμείον Ἀνεκδότων Βυζαντινῶν Ἀσματικῶν Κανόνων*, Ἀθήναι 1996, σ. 224) ἀναφέρει ὡς ἀκροστιχίδα τοῦ κανόνος τήν ἐξῆς: «*Χαῖρε*» προσάδω σοί χαρᾶς τῷ Προδρόμῳ. Ἰσιδώρῳ, πιθανόν ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τῆς κάποιον ἀπό τοὺς παραδίδοντες τόν κανόνα κώδικες πού ἡμεῖς δέν εἶδαμε ἀντοπροσώπως καί στόν ὁποῖο παρέχεται τό τέταρτο τροπάριο τῆς ὀγδόης ὠδῆς νά ἀρχίζει ἀπό Η: Ἠδεῖα φωνή, ἀντί τοῦ Ι: Ἰδία φωνή πού παραδίδουν οἱ Κανσοκαλυβίτικοι κώδικες.

33. θείας χάριτος Β

34. σοί Β

35. γῆ σύμπασα Β

Χριστοῦ, χαίρε ἄνθρωπε, Θεοῦ τῆς βασιλείας, τῶ ὄντι οὐράνιε χαίρε καί μέγιστε.

Ῥημάτων σιώπησιν, χαίρε ὁ λύσας γεννήτορος, μητέρα τὴν ἄκαρπον, χαίρε ὁ εὐκαρπον, δείξας Πρόδρομε, φωνὴ τοῦ Λόγου χαίρε, τό³⁶ πρῶτον ἀμήτορος, εἶτα ἀπάτορος.

Θεοτοκίον

Ἐσπίρησε Πρόδρομος, τὸν ἀσπασμόν σου ὡς ἤσθετο, καί ἄσμασιν ἔκραζε, χαίρων ὡς ἄλμασι, χαίρε πρόξενε, χαρᾶς τῆς παγκοσμίου, χαίρε λύτης λύτρωσις, χαίρε Θεόνυμφε.

Ὡδὴ γ'. Τοῖς σοῦς ἐμολόγους

Πανεύφημε χαίρε Ἰωάννη, συμπέρασμα χαίρε Προφητῶν, χαίρε πασῶν συμφόρημα, τῶν ἀρετῶν θαυμάσιε, χαίρε λαμπρόν θησαύρισμα, τῶν χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος.

Ῥυθμῶ σὺν ἐνθέῳ Ζαχαρίας, ἐβόα σοι χαίροις τῶ υἱῷ, χαίρε Κυρίου³⁷ Πρόδρομε, ἐτοιμαστά θαυμάσιε, χαίρε πρόκριτε πάντιμε, τῆς μετανοίας διδάσκαλε.

Ὁ λύχνος φωτὸς τοῦ ὑπερλάμπρου, ἀστήρ ὁ τὸν ἥλιον Χριστόν, χαίρε δεικνύων Πρόδρομε, χαίρε φωστήρ θαυμάσιε, φωτίζων τὴν ὑφήλιον, χαίρε τό φῶς τῶν ὑμνούντων σε.

Θεοτοκίον

Σὺν θαύματι μήτηρ τοῦ Προδρομοῦ, εὐλόγει σε Μητηρ τοῦ Θεοῦ, χαίρε βοῶσα Πάναγνε· εὐλογημένη χαίρέ μοι τὸν εὐλογοῦντα τὰ³⁸ σύμπαντα, χαίρε καρπὸν ἢ προσφύουσα.

Ὡδὴ δ. Ὁ καθημένος ἐν δόξῃ

Ἀκρασίας ἀναιρέτης, ὁ δξὺς χαίρε Πρόδρομε· παραινέτης χαίρε, ὁ τῆς ἐγκρατείας σοφώτατος· χαίρε κρατὴρ εὐφροσύνης θεῖε πάροχε, καί καθάρσεως, χαίρε λουτήρ πᾶσι πρόξενε.

Διαπρύσιος τεράτων, τῶν Χριστοῦ χαίρε Πρόδρομε, μέχρι γῆς περάτων, χαίρε θεία σάλπιγξ καί εὐσημος, χαίρε φωνὴ ἐξ ἐρήμου διαγγέλουσα, τὰ σωτήρια, πᾶσι βροτοῖς εὐαγγέλια.

Ὡ Προφήτα ἐκ Προφήτου, καί τῆς στείρας τό βλάστημα, τῆς ἐρήμου θρέμμα, θαῦμα

36. τὸν Β.

37. Κυρίῳ Β.

38. σύμπαντα Β.

κόσμον χαῖρε τὸ μέγιστον· χαῖρε δαιμόνων τὸ τραῦμα τὸ ἀνίατον· χαῖρε νάμα θαυμάτων γλυκὺ καὶ ἀεὶδῶτον.

Θεοτοκίον

Συγγενῆς σου Ἐλισάβετ, ἀνεφώνει σοι πόθεν μοι, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με, Μήτηρ τοῦ Κυρίου μου ὅθεν σοι. Χαῖρε ἀγνή προσεφώνει παμμακάριστε, χαῖρε Δέσποινα, χαῖρε πιστοῦς μακαρίζουσα.

Ἦδὴ ε΄. *Ἐξέστη τὰ σύμπαντα*

Ὁ βίον τὸν ἄτρεπτον, ἀσκήσας χαῖρε Πρόδρομε, χαῖρε ὁ οἰκήσας διὰ βίου, ἀπὸ σπαργάνων αὐτὴν τὴν ἔρημον· χαῖρε οὗ ἀκρίδες³⁹ ἢ τροφή, μέλι τε τὸ ἄγριον, καὶ τὸ ἔνδυμα τρίχινον.

Ἰδίᾳ ὁ πάντοτε, διάγων χαῖρε Πρόδρομε· χαῖρε ὁ ἰδέας διὰ πάσης, τῆς θεωρίας ἐλθῶν καὶ πράξεως· χαῖρε ὁ ἐκ βρέφους τῷ Θεῷ, ὄλος ἀνακείμενος, καὶ αἰεὶ συγγινόμενος.

Χαίροις ὁ ἐφάμιλλος, ἀγγέλων χαῖρε Πρόδρομε· χαῖρε ὁ προάγγελος ἀγγέλου, βουλῆς μεγάλης Θεοῦ τρισόλβιε· χαῖρε οὐρανός ὁ λογικός, δόξαν διηγούμενος, τοῦ Θεοῦ γῆν εἰς ἅπασαν.

Ἀγνεῖας τὸ ἄγαλμα, καὶ παρθενίας χαῖρέ μοι· χαῖρε τῆς ἀσκήσεως Προφήτα, καὶ τῆς ἀθλήσεως τὸ ἐκτύπωμα⁴⁰. χαῖρε τῶν καλῶν ἢ προτροπή, χαῖρε φθεγγομένοις τε, καὶ σιγῶσι παραίνεσις.

Θεοτοκίον

Ῥημάτων ἢ δύναμις, σικριτῶν ποιεῖ⁴¹ τὸν Πρόδρομον, καὶ σὺν τῇ μητρὶ βοᾶν Παρθένε· Χαῖρε ἡ Μήτηρ Θεοῦ δυνάμεως· χαῖρε ἀδυνάτων ἢ ἰσχύς, χαῖρε δι' ἧς δύναμις, τῶν ἐχθρῶν ἐξησθένησεν.

Ἦδὴ στ΄. *Τὴν θεῖαν ταύτην καὶ πάντιμον*

Ἀλείπτῃς χαῖρε ὁ πάνσοφος, θεόπτης ὁ λαμπρός· χαῖρε Πρόδρομε· χαῖρε ὁ ἔνωσιν, θείας Τριάδος εὐράμενος, τῆς ὑλικῆς δυνάδος ἄνω γενόμενος.

Σαρκὸς ὀστρέφω κρυπτόμενος, σὺ μάργαρος⁴² φανείς· χαῖρε Πρόδρομε· χαῖρε τὸ ὄργανον, Θεοῦ τῷ πληκτῶ κρουόμενον, τῆς Ἐκκλησίας· χαῖρε καὶ θεῖον ἔρμαιον.

39. ἀκρίδας B.

40. ἐκτύπωμα B.

41. ποιεῖν B.

42. μάργαρον B.

Τῆς στειράς χαίρε ὁ ἄσταχυς τῆς κόρης ὁ κηρύξας τὸν ἄσταχυν, χαίρε τὸν ἄσπορον, χαίρε ὁ πείσας τὸν ἄσταχυν, τῆς μετανοίας φέρειν, ὃν καὶ γὰρ φέρομι.

Θεοτοκίον.

Ὡς εἶδε⁴³ φέρουσαν ἥλιον, σέ ὄρθρος ὁ ἐκ στειράς τὸν Κύριον, Χαίρε προσῆδέ σοι, παστάς Θεοῦ ἢ ὑπέρφωτος, χαίρε φωτός ἢ πύλη, χαίρε Θεόνυμφε.

Δόξα καὶ Νῦν⁴⁴. Κάθισμα ἤχος δ΄. Ταχί προκατάλαβε

Τρυγῶν ἢ φιλέρημος, ὁ ἱερός Βαπτιστής, κηρύξας μετάνοιαν, καὶ φανερώσας Χριστόν, γενόμενον ἄνθρωπον, πάντων ἁμαρτανόντων, ἐγεννήθη προστάτης, πᾶσι χειμαζομένοις, βοηθῶν ἀενάως. Αὐτοῦ ταῖς ἰκεσίαις, Χριστέ ὁ Θεός, σώσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὡδή ζ'. *Οὐκ ἐλάτρευσαν*

Ποταμός, ὁ νεκταρώδης χαίρε Πρόδρομε, Χριστόν τὸν Κύριον, βαπτίσας ἐν ποταμῷ, πυρὶ τὸν βαπτίζοντα, καὶ θείῳ Πνεύματι· χαίρε ἐνδοξε, δι' οὗ αὐτόν ἐγνώκαμεν, καὶ Θεόν καὶ κριτὴν πάντων.

Ῥύπους Πνεῦμα τό καθαῖρον χαίρε Πρόδρομε, ἰδὼν ὡς περιστερὰν χαίρε ἀμόν τοῦ Θεοῦ, ὁ δεῖξας τὸν αἶροντα, κόσμου τὰ πταίσματα· χαίρε ἄνωθεν, ὅς τοῦ Πατρὸς ἀκήκοας, τῷ Υἱῷ προσμαρτυροῦντος.

Ὁ ποιμὴν τῶν τοῦ Χριστοῦ προβάτων Πρόδρομε, χαίρε ὁ ἄγρυπνος χαίρε πλεόντων λιμῆν, καὶ πλοῦς ὁ σωτήριος, καὶ κέρδους πρόξενε· χαίρε θλίψεων, καὶ πειρασμῶν ἐν κλύδωνι, δεομένων τε ὁ ῥύστης.

Διαθήκης τῆς ἐν νόμῳ τε καὶ χάριτος, ὁ μέσος χαίρε μοι, χαίρε ἀγγέλων βροτῶν, τό ξένον μεθόριον, ὃ χαριτώνυμε· χαίρε κάλαμος, ὁ νόμον γράφων χάριτος, καὶ τό γράμμα διαγράφων.

Θεοτοκίον

Ῥήμασί σου τοῖς ἐνθέοις νῦν ἐπόμενοι, σέ μακαρίζομεν, χαίρε βοῶντες Ἀγνή, τὰ σά μεγαλεῖα γάρ, ξένα καὶ ἄπειρα· χαίρε βρότειον, φύσιν ἢ μεγαλύνασα· χαίρε Κόρη Θεομήτορ.

Ὡδή η'. *Παῖδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ*

Ὁ νέος Ἡλίας χαίρε μάκαρ, Προφήτης καὶ ὁ Προφήτου περισσότερος· χαίρε θεῖε Πρόδρομε, τὸν προφητεύομενον, καὶ γὰρ εἶδες ἐβάπτισας καὶ ἐμαρτύρησας, παρ' οὗ

43. εἶδέ σε Β.

44. Στόν κώδικα Α δέν ὑπάρχει τό παρὸν κάθισμα.

καί μεμαρτύρησαι πάλιν · ὅθεν σοι τό χαῖρε βοῶμεν ἐπαξίως.

Μοιχείας ὁ ἔλεγχος Ἡρώδου, τό στέλεχος τῆς ἀγνεΐας χαῖρε Πρόδρομε· χαῖρε ὅτι δέδεσαι, ἐν τῇ εἰρκτῇ καί τέμησαι, τήν παναγίαν Κάραν σου διά τόν Κύριον· ὄν χαίρων καί ἐν Ἄδῃ⁴⁵ κηρύττεις· ὄν καί ἐκδυσώπει ὑπέρ τῶν σέ ὑμνούντων.

Ὡ χαῖρε κρηπίς τῶν Ἀποστόλων· ὦ χαῖρε τῶν Μαρτύρων τό παράδειγμα, Προφητῶν τό σφράγισμα, Ἀσκητῶν πρωτότυπον, καί τῶν Ὁσίων ἔξαρχος πάντων τό καύχημα· ἀγλαΐσμα καλλώπισμα χαῖρε, Πρόδρομε Κυρίου, ἡμῶν προστάτα θεΐε.

Ἰδία φωνή τοῦ Λόγου χαῖρε, ἡλίου δικαιοσύνης λύχνε πάμφωτε· χαῖρε φίλε γνήσιε, τοῦ Νυμφίου Πρόδρομε, καί Βαπτιστά διάκονε, μύστα Ἀπόστολε, Χριστοῦ καθηγητοῦ καί Δεσπότου· χαῖρε στρατιῶτα τοῦ πάντων Βασιλέως.

Θεοτοκίον

Συμφώνως ὑμνοῦμέν σε Παρθένε, εἰς ἕν συνελθοῦσα Κτίσις ἅπασα, χαῖρε σοι κραυγάζοντες, ἡ κοινή πανήγυρις, χαῖρε κοινή βελτίωσις, πάντων τελείωσις, ὡς κτίστην τῶν ἀπάντων τεκοῦσα· χαῖρε Θεοτόκε ἡ πάντων σωτηρία.

Ὡδή θ΄. Ἄπας γηγενῆς

Ἦλεως ἡμῶν, ἐλάκουσον Πρόδρομε, πίστει βοώντων σοι, χαῖρε στυλε πύρινε, ἐκ γῆς ὁ ἄγων πρὸς τά οὐράνια· χαῖρε νεφέλη σκέπουσα πάντας ἐκ θλίψεων⁴⁶· χαῖρε μάννα· σὺ γάρ πᾶσιν ἅπαντα, καί παρέχεις⁴⁷· ἐκάστω τό πρόσφορον.

Δίδου κατ' ἐχθρῶν, τά τρόπαια Πρόδρομε, πιστοῖς τοῖς ἄναξι, χαῖρέ σοι προσάδουσι, τῆς Ἐκκλησίας τεῖχος ἀπόρθητον· χαῖρε ἀνάκτων τίμιον, στέφος διάδημα⁴⁸ πολιτείας, χαῖρε ἡ κατάστασις, καί τοῦ κόσμου παντός περιφύλαξις.

Ὡ⁴⁹ περιστερὰ, ἐλαίαν ἡ φέρουσα χαῖρε μετάνοιαν· χαῖρε ἡ μηνύσασα, τό θεῖον ἔαρ χειδῶν Πρόδρομε· χαῖρε τρυγῶν φιλέρημος, ἀηδῶν εὐλαλε, Ἐκκλησίας ἦν ἀνεπηρέαστον, ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα συντήρησον.

Ῥίζης ἱερᾶς, φυτόν ἱερώτατον, χαῖρέ μοι Πρόδρομε· χαῖρε ὁ εἰς ἔρημον, ἀνθήσας ὡσπερ φοῖνιξ ὑψίκομος, καί πληθυνθεῖς εἰς πέρατα γῆς τῷ κηρύγματι, ὡσεὶ κέδρος· χαῖρε ὁ τόν κόσμον νῦν, οὐρανόθεν κοσμῶν ταῖς πρεσβεΐαις σου.

Ὅλβος τῶν πτωχῶν, τροφή χαῖρε Πρόδρομε, πεινόντων εὐπορος· χαῖρε ἡ παρὰ κλησις, τῶν λυπομένων, νοσοῦντων ἴασις, τῶν πειρασμῶν ἡ λύτρωσις, κοινόν

45. Ἄδου Α.

46. θλίψεως Β.

47. διανέμεις Β.

48. καί καύχημα Β.

49. Ὡς Β.

ἔξιλασμα, καί πρεσβεία, πράγμα τέ καί ὄνομα, τό γλυκύ μοι σύ χαίρε καί σῶσον με.

Θεοτοκίον

Σῶσον δυσωπῶ, ὑμνεῖν καί προσάδειν σοι, Κόρη τολμῶντά με· χαίρε ὑπερῦμνητε, Χριστόν τεκοῦσα τόν ὑπερῦμνητον χαίρε τῆς αἰδίου μου χαρᾶς ἢ πρόξενος, Θεοτόκε· χαίρε σωτηρίας μου, ἡ ἰσχὺς μου καί ἄσμα καί ὕμνησις.

Καί εὐθύς μετά τήν τελείωσιν τοῦ κανόνος, ἀναγινώσκονται οἱ εἰς τόν αὐτόν ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζονα θεομαρτύρητον πανένδοξον Πρόδρομον καί βαπτιστήν Ἰωάννην, κατὰ Ἀλφάβητον κδ' Οἴκοι, ποίημα τοῦ αὐτοῦ Ἰσιδώρου Κωνσταντινουπόλεως...

Monk Patapios of the Skete of Kausokalyvia, Mount Athos.

St. Isidore I, Patriarch of Constantinople. Canon in honour of St. John the Baptist.

In this article is published the previously unpublished canon in honour of St. John the Baptist, written by St. Isidore I, Patriarch of Constantinople (1347- 1350), from the manuscripts 228 and 112 of the Library of the Skete of Kausokalyvia, Mount Athos.